CONFESSIONS

Bianca Cruciu
PhD, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureş

Abstract: Ana Blandiana is a lirical romanian poet. Like another poets who decribe his sense of intimacy as a great creations, her opera has an air of optimism, who rebuilding itself in a new creations.It was assumed (the optimism)at the time, and it continues to be assumed like a rule. Our study is a „confesive study" with passage from the confesives Ana Blandiana's opera.It is also sometimes claimed that her opera provoked to a new kind of understanding of things and world. The Ana Blandiana's Confesions may tell us something about her certain original writings styles and sensibilities, about connection between art and moral life (discret in the sense that she made no parade of it).In her plays, ideas, phrases, images are remarkable the supple written. The works are crystalline and sometimes gradually explores the emotional and moral feelings.It is telling of truth, who helps her to create a sense of concordance between the hope and faith, between the life-live-creation and love.

Keywords: confesions, creations, art,talent, personal experience.

"*Știu că nu mă pot salva decât prin scris [...] am optat mai întâi pentru cuvânt și apoi pentru bobul de rouă, și am fost la fel de convinsă că nu am dreptate de ambele părți ale liniei de netrecut [...] nu-mi mai rămâne decât să optez între a trăi și a scrie.*" (Ana Blandiana)

Omul se află într-o permanentă căutare şi cunoaştere. Actul cunoaşterii este caracteristic doar naturii umane. Prin cunoaştere omul îşi depăşeşte condiţia materială şi se plasează într-o ordine spirituală, natura sa împlinindu-se într-o existenţă constructivă. Ea niciodată nu poate fi zadarnică, omul visând mereu la o cunoaştere integrală, el căutând absolutul se cauta pe sine în faţa existenţei. De fapt, cunoaşterea este o sinteză în care se regăsesc mai multe funcţii ale spiritului. În procesul complicat al cunoaşterii, trebuie pusă întreaga putere a omului.

Cunoaşterea reală este diferită de cea interioară, prin aceasta cunoaşterea ca noţiune materială nu pierde ci câştiga în profunzime. [1]Nu poate exista cunoaştere fără existenţa Artei. Ea însufleţeşte universul, dar privită în ansamblu ea" nu este o simplă stimulare sau exuberanţă vitală, o descătuşare a vreunei sensibilităţi, exprese irezistibilă şi spontană"[2].

Adesea se afirmă ideea conform căreia cunoaşterea susţine creaţia." Creaţia în sine implică un lucru durabil, migălos la care este chemat artistul, poetul, dar în care este implicat şi talentul (darul fără de care nu ar putea crea şi nu ar putea da curs creaţiei". [3]Este cunoscut faptul că între autor şi opera există o legătură indestructibilă. În sensul că autorul poate determina opera,

[1] Ernest Bernea ,*Trilogie Filosofică*,p.9-41.
[2] Henri Delacroix,*Psihologia Artei*,ed.Meridiane,București,1983,p.58,91.
[3] Tudor Vianu,*Studii de Filosofia culturii*,ed.Eminescu,București,1982,p.370.

BDD-A23187 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.108 (2026-11-17 20:55:04 UTC)

la fel cum opera poate încânta cititorul. Între ei se stabileşte un anume fel de cunoaştere care devine apoi reciprocă. Unii critici remarcă ideea conform căreia "cunoaşterea nu-i posibilă decât de la un anumit grad de limpezire a noţiunilor cu care cunoaşterea operează." Autorul şi opera în acest caz se descoperă pe sine pe măsură ce scrie şi se scrie.

Fiecare autor prin crearea operei sale, săvârşeşte o naştere, una spirituală, veridică, viabilă. Rezultatul muncii de creaţie este cartea. Proust rezuma faptul că o carte este produsul altui eu decât acela pe care îl manifestam în obiceiurile noastre în societate, în viciile noastre; ea este destinată afectului, sufletului, spiritului uman. Poetul, scriitorul este persoana care are un caracter propriu unic, are slăbiciuni şi aptitudini, cu care se pune în slujba a ceea ce creează. El ştie cel mai bine să-şi creeze pârghii de legătură între caracter şi talent. Autorul este deosebit de important în actul creaţiei pentru că opera este măsura tuturor lucrurilor, ca Dumnezeu în gândirea teologică. Prin operă el se defineşte, se exprimă şi se transpune, trăieşte prin sensul pe care el îl oferă, dar care mai apoi (opera sa) îşi creează propriile sensuri şi le îmbogăţeşte prin contactul cu lectorii săi.

In opera unui autor se poate căuta suficient de multe detalii, nu numai teme, definiţii ori motive, dar şi moduri diferite de abordare a problemelor şi ideilor existenţiale. Uneori poetul, scriitorul are tendinţa de a cuprinde totul, sau poate are nemulţumirea de a nu fi atins nici măcar un punct mic, infim din Univers, sau alteori are impresia ca scrisul său porneşte alături de o superstiţie a randamentului. Poeţii pot fi oameni plini de vitalitate, sau exploratori care ulterior elaborează idei în urma cărora vor deveni acceptaţi ori denigraţi. Scrisul lor nu este nici greu dar nici uşor. Poetul este omul în prim plan care are un ritm al existenţei personale, o conştiinţă, un mod propriu de a ajunge la contemplaţie, de a atinge deplinătatea creaţiei. O persoană care-şi exprima sensibilitatea lirică profundă sau nu. Pentru poetul modern poezia este un fapt de conştiinţa chiar de existenţă. Literatura devine o viaţă a lui interioară. Livrescul este o sursă de poezie metafizică, neliniştită şi provocatoare. Poetul livresc este acela care aduce faptul de cultura în poezie, îi dă o încărcătură nouă existenţiala, vie.[4]

Se susţine şi se ştie că s-a spus totul despre tot. Fiind întru totul de acord cu afirmaţia făcută nu putem trece cu vederea faptul că deşi s-a scris mult şi despre tot, încă se mai poate scrie, in virtutea pluralismului de opinii, pareri. Fiecare poet este un univers aparte, special, de explorat dar oricât ar fi fost de comentat poate să prezinte un atare interes pentru noi abordari. Despre Ana Blandiana s-au scris foarte multe pagini de exceptie,de cea mai inlta tinuta, despre opera ei, s-a spus totul. Ceea ce ne propunem în studiul de faţă, este o încercare de re creionare a unui portret deja existent şi valoros. Al unui portret amplu realizat chiar din/cu ajutorul pasajelor regăsite în opera sa,(pasaje masive pe care am convenit a le utiliza intocmai, nesimplifiacte din motivul de a lasa in acest peisaj autentica gandirea, optiunile poetei. Cuvinte profunde, cuvinte pline de înţelepciune, care stârnesc ecou prin etica, moralitatea pe care o propagă. În volumul *Coridoare de oglinzi* (1984) poeta se confesează spunând că „dintr-un fel de pudoare am făcut întotdeauna tot ce-am putut pentru a nu se vedea din înfăţişarea şi din felul de a mă purta că sunt poet. Din pudoare şi din oroarea fata de cei ce, nefiind, făceau tot ce puteau ca să pară că sunt". Existenţa şi conştiinţă sunt două lucruri importante, ea însăşi afirmând că" a fi şi a şti că eşti sunt două lucruri atât de deosebite, de opuse chiar, încât foarte rar reuşesc să fie stăpânite de acelaşi individ.De obicei, artistul nu este interesat decât de primul verb ".Şi totuşi mai zice "nu pot să spun "noi, femeile" fără să roşesc, aşa cum nu pot să spun fără să roşesc să spun "noi, poeţii"; de

[4] Eugen Simion,*Întoarcerea Autorului.Eseuri despre relația Creator-operă*,ed.Cartea Românească,București,1981,pp.6-59,451.

BDD-A23187 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.108 (2026-11-17 20:55:04 UTC)

fiecare dată mi se pare că fac aluzie la lucruri care nu pot fi rostite cu voce tare, la realităţi intime şi misterioase".

Cu modestia-i caracteristica relatează" nu ştiu inventa nimic. Nu ştiu decât transcrie ceea ce trăiesc. Nu sunt scriitor, sunt numai poet." În viziunea sa „scriitorul nu este creatorul, ci martorul lumii prin care trece. Dacă ar fi fost creată de scriitori, lumea ar fi arătat cu totul altfel." Fascinată de misterul poeziei declara că „pentru mine poezia e o înaintare logică din cuvânt în cuvânt, din piatră în piatră, pe pământ solid, până într-un loc în care sensul se deschide deodată neaşteptat deasupra golului şi se opreşte ţinându-şi respiraţia. Acest moment este totul, aceasta realizare a golului de desupt, această emoţie bruscă în fata hotarului asumat, aceasta oprire, mai revelatoare decât continuarea inconştientă a drumului pe deasupra prăpastiei. Am preferat întotdeauna miraculosului întrebările fără răspuns din care se naşte în cele din urmă." Clarificându-ne parcă subit că nu a scris „niciodată o poezie de dicteu automat sau de joc muzical şi întâmplător cu vorbele: gândul meu a fost de cele mai multe ori limpede, iar mesajul meu se voia întotdeauna explicit.Cu cât trecea timpul, însă, observ cum, fără voia mea şi dincolo de mine, logicei mele omeneşti îi sunt şterse contururile şi multiplicate sensurile, un farmec neintenţionat şi uneori ne înţeles se insinuează în vorbele care încep să dea mai mult decât le dădusem eu. Textul născut astfel, scris de mâna mea, aparţine în cel puţin egală măsură fazelor lunii, sau altor misterioase forte ale universului, sau poeziei ne îmblânzite încă de cuvânt." Din experienţa personală ştie că „exista poeţi care refuza să comunice şi alţii care rămân secreţi chiar în cadrul comunicării.Şi mai exista misterul în care să palpite dincolo de senzaţia celorlalţi că au înţeles totul."[5]

Pe lângă acestea spune că „poezia ca orice artă, este şi convenţie. Un cod cu termeni bine stabiliţi şi întăriţi de secole, uneori de milenii de comunicare. Poezia de fapt nu influenţează decât pe cei dispuşi să se lase influenţaţi, nu sensibilizează decât pe cei sensibili; pentru un poet, crezul artistic are sensul pe care trebuie să-l aibă pentru un erou cauza luptei sale". Fără îndoială că visele pot să fie o formă de a dori ceva, o realitate posibil văzută/percepută în viitor, astfel spune că" am visat întotdeauna o poezie simplă, aproape eliptica, schematica, având farmecul desenelor făcute de copii în faţa cărora nu eşti niciodată sigur dacă nu cumva schema este chiar esenţa.

Însă pentru toate este nevoie de talent.Se pune întrebarea ce este talentul?" Dar talentul e ceva atât de greu de definit, atât de capricios, de inefabil, încât nu numai o viaţă, dar nici o operă nu se poate întemeia în întregime pe el. Dacă nu-l ai, devine o râvnită şi intangibilă ţinta, dacă-l ai, nu e decât minim punct de pornire. Ani de zile ne preocupăm dacă avem talent şi, deodată, nu înseamnă nimic. Toţi avem talent, dar talentul nu este decât un mijloc de tracţiune cu care unii transporta diamant, alţii cărbune, şi atât de mulţi materiale sintetice. Nu suntem întrebaţi dacă avem talent, suntem întrebaţi dacă avem opere." Şi cu toate acestea" nimic în afara talentului nu se primeşte în dar, şi nimic nu se plăteşte mai scump decât darul acesta. Pentru că ne asemănăm nu atât prin ceea ce facem, cât prin ceea ce nu facem. Unii sunt fericiţi pentru fiecare vers frumos pe care l-au scris, alţii sunt exasperaţi de fiecare nouă poezie. Pentru ca fiecare poezie este o trecere din perfectul absolut imaginat, spre (chiar în cel mai bun caz) perfectul posibil real, deci o coborâre de treaptă, o renunţare. Fac parte din aceasta a doua categorie, căreia i-ar fi atât de uşor să renunţe la scris, dacă n-ar şti că poezia este inferioară tăcerii, aşa cum viaţa este-cine ştie? - Inferioara morţii, dar numai un poet poate să înţeleagă tăcerea, şi numai viu fiind te poţi gândi la moarte."

[5] Ana Blandiana,*În dimineața de după moarte*,ed Du Style,București,1996,pp.333-338.

BDD-A23187 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.108 (2026-11-17 20:55:04 UTC)

Încercând să dea o definiţie personală poeziei spune" gândindu-mă la poezia modernă, la ceea ce m-am obişnuit să numesc poezie modernă, la acel nehotărât univers cu hotare fluide care-l cuprind mai uşor pe Novalis decât pe Aragon, îmi vine în minte o comparaţie din lumea chimiei. Poezia mi se pare asemenea acelor substanţe cu câteva enigmatice valente rămase nesatisfăcute, căutându-şi în permanentă echilibru şi trăind pe muchia dintre starea lor prezentă şi o posibilă altă stare. În timp ce înainte poezia era înţeleasă ca o operă riguros terminată, rotundă, suficientă sieşi, ea este înţeleasă acum ca un raport continuu, ca o veşnică întrebare, ca un perpetuu neechilibru. Este misterioasa pentru că este imprevizibilă, este mare pentru că nu are sfârşit."

Uneori chiar moralizatoare dar întotdeauna fiind la obiect în orice situaţie Ana Blandiana recunoaşte ca „de nenumărate ori, citind un poet, mai ales tânăr, am avut senzaţia că, talentat fiind, nu ştie ce să facă cu talentul său, aşa cum unii actori nu ştiu ce să facă pe scenă cu mâinile: stau stângaci, închipuindu-şi că trebuie să înveţe complicate gesturi, când, de fapt, nu trebuie decât să nu faci nimic. Dar ce se învaţa mai greu decât liniştea?" Şi tot în acelaşi ton conchide că „niciodată, cred, n-o să pot spune prin ce se deosebeşte o poezie de dragoste scrisa de o femeie (sau de un bărbat) de o poezie de dragoste scrisa de un poet. Cel mai simplu ar fi sa consider ca prima izvorăşte din tremurul sângelui in apropierea inimii, in timp ce a doua numai din pâlpâirea flacării sfinte deasupra frunţii, dar stiu bine ca nu acesta e adevărul, pentru ca, in timp ce femeia sau bărbatul nu sunt niciodată poeţi, poetul este întotdeauna femeie sau bărbat." Pentru ca nimeni nu ne obliga sa scriem. Când o facem, o facem întotdeauna pe propria noastră răspundere, pentru ca nu e greu sa fii nou, e greu sa fii etern".[6]

Pornind de la un crez poetic al său conform căruia spune"am crezut întotdeauna că poezia nu trebuie să strălucească ci să lumineze,că ea trebuie să fie o oglindă aşezată în aşa fel încât să cuprindă lumea ,nu să-ţi întoarcă, orbitoare, raza de soare în ochi, întotdeauna a visat o poezie simplă,aproape eliptică.Considera metafora ca fiind cheia de boltă a poeziei.Pentru că o înţeleg ca pe un ax unic în jurul căruia se roteste universul poemului şi nu ca un element decorativ,care poate să lipsească sau nu.Pentru mine metafora este mai mult decât o comparaţie căreia îi lipseşte unul dintre termeni,este chiar principiul lirismului modern care nu-şi mai permite să spună ci abia îndrăzneşte să sugereze.Nu mi-am dorit niciodată să semăn unui poet, oricât de totală ar fi fost dragostea pe care i-am purtat-o, dar am visat întotdeauna o poezie a formelor contorsionate de durere şi aureolate de culoare ale lui El Greco,am visat întotdeauna să picur din cuvânt limpezimea aceea de după plâns care izvorăşte din orice acord mozartian.De la poeţi de la foarte mulţi am învăţat nu gandul ,ci secretele luptei cu vorbele care-i cuprind.Lui Blaga îi datorez acea înţelegere a metaforei unice despre care vorbeam; de la el am învaţat curajul de a dezbrăca versul în veşmintele grele ale figurilor de stil şi de a arăta poezia goală, cu încheieturile fragile şi pielea zburlită de frig,bine ştiind că ea nu devine astfel mai frumoasă, ci mai emoţionantă."Vorbind despre demnitate ca virtute a scrisului nu conteneşte să arate că"perseverenţa de a-mi folosi scrisul exclusiv pentru a mă exprima adică pentru a relata,fără a încerca nici o clipă să trişez, ceea ce văd, ceea ce simt, ceea ce înţeleg.Demnitatea scrisului este pentru mine libertatea de a fi eu însumi,ca scriitor.Iar pentru un scriitor a fi liber nu este un drept care ţi se acordă, ci un talent cu care te naşti, un talent care în literatură se confundă uneori chiar cu talentul literar.Pentru că toţi avem talent, dar talentul nu este decât un miijloc de tracţiune.[7]

Împăcată pe deplin cu sine până în cele mai profunde structuri ale personalităţii sale,crede că "ceea ce nu se realizează în planul vieţii,se realizează în planul artei.De asemenea pentru ea poezia se scrie în singurătate,pentru că nimeni nu poate scrie suit pe o scenă...Când plouă,îmi

[6] Idem,pp.314-330.
[7] Ana Blandiana,Cine sunt eu?,ed. Dacia,Cluj-Napoca,2001,pp.32-35

BDD-A23187 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.108 (2026-11-17 20:55:04 UTC)

place să mă plimb, îmi place să stau să scriu,să citesc,să simt că numai de mine depinde,dacă ies sau nu.Crede cu certitudine că poezia nu trebuie să aiba gen,(să fie feminină ori masculină).Un poet spune domnia sa, există sau nu există, indiferent că este înalt sau scund,masculin sau feminin acestea nu pot determina existența și forța poeziei.Un scriitor trebuie să fie profund responsabil față de sine și față de ceilalți.Nu există mai mare ispită pentru un scriitor decât aceea de a înceta să scrie.Sunt acasă acolo unde pot să scriu.Scriind adevarat,scriitorul este aproape de pământ-cel mai adevarat și mai ferm dintre elementele spațiului nostru sufletesc.[8]Se consideră o ființă fericită,împăcată cu sine și cu semenii "dar cred că cea mai mare fericire a mea este că Dumnezeu mi-a dat capacitatea de a despărți esențialul de neesențial.Am știut să mă bucur și știu în continuare să mă bucur de orice grăunte de frumusețe".[9]Confesiunile Blandianei pot fi luate ca ipoteze.Dar mai ales ele se declară a fi aforisme, cugetări (existențiale) de primă marcă,dovadă doar câteva:"a fi poet nu este o profesiune,ci un grad de intensitate.Nu e greu să fi nou,e greu să fii etern.Nu numai pământul, ci și adevărul este rotund, dovadă stau capodoperele.Poezia rămâne necesară, să secretăm poezie întocmai cum scoica secretă perla ca să-și vindece rana."[10]

BIBLIOGRAFIE

1. Bernea,Ernest,Trilogie Filosofica,ed.Dacia,Cluj-Napoca,2002.
2. Blandiana,Ana,Coridoare de oglinzi,ed.Cartea Romaneasca,Bucuresti,1984.
3. Blandiana,Ana,In dimineata de dupa moarte,ed.Du Styl,Bucuresti,1996.
4. Blandiana,Ana,Cine sunt eu?,ed.Dacia,Cluj-Napoca,2001.
5. Delacroix,Henri,Psihologia Artei,ed.Meridiane,Bucuresti,1983.
6. Simion, Eugen,Intoarcerea Autorului.Eseuri despre relatia Creator-opera,ed.Cartea Romaneasca,Bucuresti,1981.
7. Vianu,Tudor,Studii de Filosofia culturii,ed.Eminescu,Bucuresti,1982.

[8] Idem,pp.12,19,21-22,32,36.
[9] Ibid.p272.
[10] Ibid.pp.25,32,321,330.

BDD-A23187 © 2016 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.108 (2026-11-17 20:55:04 UTC)